

BÀI 1: TÔI VÀ CÁC BẠN**ĐỌC HIỂU VÀ THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT****MÔN: NGỮ VĂN – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG - LỚP 6****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Trả lời câu hỏi Bài tập 4 trang 5 SBT Văn 6 Kết nối tri thức với cuộc sống, tập 1**

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi:

Mấy hôm sau, về tới quê nhà.

Cái hang bỏ hoang của tôi, cỏ và rêu xanh đã kín lối vào, Nhưng đằng cuối bãi, mẹ tôi vẫn mạnh khoẻ. Hai mẹ con gặp nhau, mừng quá, cứ vừa khóc vừa cười.

Tôi kể lại từ đầu chí cuối những ngày qua trong may rủi và thử thách mà bấy lâu tôi trải. Bắt đầu từ chuyện anh Để Choắt khôn khổ bên hàng xóm.

Nghe xong, mẹ tôi ôm tôi vào lòng, y như người ôm ẵm khi mới sinh tôi và bảo rằng:

- Con ơi, mẹ mừng cho con đã qua nhiều nỗi hiểm nguy mà trở về. Nhưng mẹ mừng nhất là con đã rèn được tấm lòng chín chắn thật đáng làm trai. Bây giờ con muốn ở nhà mấy ngày với mẹ, rồi con đi du lịch xa mẹ cũng bằng lòng, mẹ không áy náy gì về con đâu. Thế là con của mẹ đã lớn rồi. Con đồ khôn lớn rồi. Mẹ chẳng phải lo gì nữa.

Mẹ tôi nói thế rồi chan hoà hàng nước mắt sung sướng và cảm động, Tôi nhìn ra cửa hang, nơi mới ngày nào còn trũng nước ở đây và cũng cảm thấy nay mình khôn lớn.

Tôi ở lại với mẹ:

- Mẹ kính yêu của con! Không bao giờ con quên được lời mẹ. Rồi mai đây con lên đường, con sẽ hết sức tu tỉnh được như mẹ mong ước cho con của mẹ.

(Tô Hoài, Để Mèn phiêu lưu kí NXB Văn học, Hà Nội, 2006, tr. 41)

Câu hỏi 1: Đoạn trích được kể bằng lời của người kể chuyện ngôi thứ mấy? Em căn cứ vào yếu tố nào để xác định ngôi kể?

Phương pháp: Căn cứ vào hình thức xuất hiện của người kể chuyện

Lời giải chi tiết:

Đoạn trích kể theo ngôi kể thứ nhất. Căn cứ vào hình thức xuất hiện của người kể: xưng “tôi” và kể về những gì mình trực tiếp chứng kiến, tham gia hoặc quan sát, “giấu mình” không tham gia vào câu chuyện...

Câu hỏi 2: Đoạn trích trên nằm ở vị trí trước hay sau đoạn trích Bài học đường đời đầu tiên? Những chi tiết nào giúp em nhận biết được điều đó?

Phương pháp: Dựa vào các chi tiết:

- Thời gian, không gian
- Hình ảnh cái hang bị bỏ hoang của Dế Mèn
- Sự việc đầu tiên mà Dế Mèn kể lại cho mẹ nghe

Lời giải chi tiết:

- Vị trí đoạn trích: sau đoạn trích Bài học đường đời đầu tiên
- Để xác định vị trí, dựa vào các chi tiết:

+ Thời gian, không gian: mấy hôm sau, về tới quê nhà.

+ Hình ảnh cái hang bị bỏ hoang của Dế Mèn.

+ Sự việc đầu tiên mà Dế Mèn kể lại cho mẹ nghe: Bắt đầu từ chuyện anh Dế Choắt khôn khổ bên hàng xóm.

Câu hỏi 3: Lời nói của mẹ Dế Mèn thể hiện những cảm xúc gì sau khi nghe con kể lại những thử thách đã trải qua?

Phương pháp: Đọc đoạn trích.

Lời giải chi tiết:

Mẹ Dế Mèn vui mừng vì con đã trở về sau bao nguy hiểm; tự hào khi thấy con biết học hỏi từ những sai lầm để trưởng thành; yên tâm vì con đã vững vàng sau nhiều thử thách

Câu hỏi 4: Điều gì khiến mẹ Dế Mèn thấy con đã lớn khôn và không còn phải lo lắng về con nữa?

Phương pháp: Đọc kỹ lời nói của mẹ Dế Mèn, tìm câu văn có chứa điều khiến mẹ Dế Mèn thấy “vui mừng nhất”

Lời giải chi tiết:

Điều khiến mẹ Dế Mèn thấy con đã khôn lớn và không phải lo lắng về con nữa là Dế Mèn đã rèn được tấm lòng chín chắn thật đáng làm trai

Câu hỏi 5: Nêu cảm nhận về nhân vật Dế Mèn trong đoạn trích trên, Em hãy so sánh với Dế Mèn trong đoạn trích Bài học đường đời đầu tiên và cho biết sự khác biệt lớn nhất ở Dế Mèn trong hai đoạn trích này là gì?

Phương pháp: Đọc kỹ hai đoạn trích để tìm ra sự khác nhau

Lời giải chi tiết:

- Dế Mèn trong đoạn trích Bài học đường đời đầu tiên kiêu căng, ngạo mạn, bắt nạt, coi thường người khác, nghịch ranh gây ra hậu quả nặng nề,...

- Dế Mèn trong đoạn trích ở bài tập 4 đã trải qua nhiều hiểm nguy, thử thách và cả những sai lầm. Đặc biệt, Dế Mèn đã biết nhận ra những lỗi lầm, biết học hỏi để tự hoàn thiện bản thân, để trưởng thành: “rèn được tấm lòng chín chắn thật đáng làm trai”.

Câu hỏi 6: Kẻ bảng vào vở (theo mẫu) và điền các từ in đậm trong đoạn trích sau vào ở phù hợp:

Nhưng đằng cuối bãi, **mẹ** tôi vẫn **manh khỏe**. Hai mẹ con gặp nhau, **mừng** quá, cứ vừa **khóc** vừa **cười**. Tôi kể lại từ đầu chí cuối những ngày qua trong **may rủi** và **thử thách** mà bấy lâu tôi trải. Bắt đầu từ chuyện anh Dế Choắt **khốn khổ** bên **hàng xóm**.

Từ đơn	Từ phức	
	Từ ghép	Từ láy

Phương pháp: Kê bảng

Lời giải chi tiết:

Kê bảng và điền các từ vào ô phù hợp

Từ đơn	Từ phức	
	Từ ghép	Từ láy
mẹ, mừng	mạnh khỏe	khôn khô

Câu hỏi 7: Giải thích nghĩa của các từ in đậm trong những câu sau:

- Tôi nhìn ra cửa hang, nơi mới ngày nào còn **trứng nước** ở đây và cũng cảm thấy nay mình khôn lớn.
- Rồi mai đây con lên đường, con sẽ hết sức **tu tỉnh** được như mẹ mong ước cho con của mẹ.

Phương pháp: Giải thích

Lời giải chi tiết: Giải thích nghĩa các từ:

- Trứng nước: ở thời kì mới sinh ta chưa được bao lâu, đang còn non nớt, cần được chăm sóc, bảo vệ.
- Tu tỉnh: nhận ra lỗi lầm của bản thân và tự sửa chữa.

Loigiaihay.com